መፅሀፍ ቅዱስ

- መፅሀፍ ቅዱስ አስቀድሞ ላመነ ሰው እንደተጨጣሪ የሚሰጥ ነው

መፅሀፍ ቅዱስ ከሌሎች መጻፍት በምን ይለያል?

1. <u>መጽሐፉ ላይ ያለው የእግዚአብሔር ሀሳብ ነው</u>

- የተፃፈው በሰዎች ቢሆንም ግን <u>ሀሳብ</u> የፀሀፊዎች ሳይሆን የእግዚአብሔር ነው
- *ቃ*ሉና ፊደሉ ሳይሆን <u>ሀሳብ</u> የእግዚአብሔር ነው
- ወህፊዎቹ የእግዚአብሔርን ሀሳብ <u>በራሳቸው አገላለፅ</u> ፅፌውታል
 - በራሳቸው አ<mark>ገላለ</mark>ፅ መፃፋቸው የእግዚአብሔር ቃል ከመሆን አያወርደውም

2. በተለያዩ ዘመናት(1500 በላይ) በተለያዩ ፀህፊዎች የተፃፉ መፅሀፍት ስብስብ ነው

- በየጊዜው ከተፃፉ በሁዋላ መፃህፍቱ በጥቅል(scroll) መልኩ ይቀመጣሉ
- አብዛኞቹ የብሉይ ኪዳን መፃህፍት በህብራይስጥ(Hebrew) ቋንቋ ተፅፈዋል
- የብሉይ ኪዳን መፃህፍት ከጌታ ልደት በፊት ወደ greek ተተርጉመዋል
 - የሰባው ሊቃውንት(Septuagint) ትርጎሜ ይባላል(አይሁድ የሚጠቀሙበት መፅሀፍ ቅዱስ ነው)
- አብዛኞቹ የሀዲስ ኪዳን መፃህፍት ግሪክ ቋንቋ ተፅፌዋል

አማኝ ማህበረሰብ ከመፅሀፍ ቅዱስ ይቀድማል

- መፅሀፍ ቅዱስ ከመምጣቱ በፊት ማህበረሰብ ሊኖር ይገባል
- ብሉይ ኪዳን -> ለአይሁዋው*ያን* (ማህበረሰብ) እንደ መፅሀፍ ቅዱስ አገልግሉዋል
- ሀዲስ ኪዳን -> ለቤተ ክርስትያን (ማህበረሰብ) እንደ መፅሀፍ ቅዱስ ያገለግላል (ከብሉይ ኪዳን መፅሀፍ ጋር)

<u>መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚል አስተምሮ</u>

መቼ ተጀመረ

• 500(16ኛ ክዘ) ከፕሮቴስታንት ጋር አብሮ የ*መ*ጣ ነው

<u> ለምን ተጀመረ</u>

- የፐሮቴስታንት አስጀማሪ martin luther የካቶሊክ መነኩሴ የነበረ ግለሰብ ነው
- በግዜው ካቶሊክ የተዘበራረቀ ት/ት ስለነበራቸው ለማሻሻል ነበር የተነሳው
- ማርቲን በሚቃወምበት ግዜ የፖፑን ንግግር በመጥቀስ ሲሞግቱት ብቸኛው መመዘኛ መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ነው የሚል ሀሳብ አመጣ
- መፅሀፍ ቅዱስን ሁሉም በግል እንዲያነበው ያበረታታ ነበር

<u>ማርቲን መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ሲል የምናምነው መፅሀፍ ቅዱስ ላይ የተፃፈውን ብቻ ነው ማለቱ ኣይደለም</u>

<u>ማስረጃ:</u>

<u>በቃል</u> <u>የተፃፉ ትውፊቶች</u> =>	1. ማማተብ (በ <i>መ</i> ስቀል በአብ ወልድ <i>መን</i> ፌስ ቅዱስ)	Small Catechism የሚለው መፅሀፍ ላይ ማርቲን እንደሚቀበላቸው ገልፅዋል
	2. ጠዋትና ማታ ፀሎት ማድረስ	

የጣርቲን "መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ" ያመጣቸው ችግሮች

- ወድያው በየተለያዩ ግለሰቦች የራሳቸውን የስሕተት ሀሳብ ይዘው መጡ
 - o "ቤተ ክርስት*ያ*ን ስለምትሳሳት ፅሁፉን ብቻ አይተን ያለምንም አስረ<u>ኛ</u> እንተረጉማለን"
 - "ለድህነት የሚያስራልጉ ዋና ዋና ትምህርት ሰው አንብቦ በሚረዳው ልክ መፅሀፍ ላይ አለ"

<u>መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚለው ሀሳብ ስሕተቶች</u>

- መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ምን ማለት ነው?
 - <u>መፅሀፍ ቅዱስ ስንል</u>
 - o መፅሀፍ ቅዱስ ፅሁ**ፉ** የፀሀ**ፉው —>** ሀሳቡ የእግዚአብሔር ነው
 - መፅሀፍ ብቻ ስንል(ፅሁፉ ብቻ)
 - o መፅሀፍ ቅዱስ ፅሁፉ የፀሀፉው —> ሀሳቡ የግለሰብ(አንባቢው) ነው
- ሰዎች ፅሁፉን ብቻ መቀበል ሲጀምሩ መፅሐፉ የእግዚአብሔርን ሀሳብ መያዙ ይቀራል
 - o የተለያዮ ሰዎች(ቤተ እምነቶች<u>) ተመሳሳይ የመፅሀፍ</u> ክፍል አንብበው <u>የተለያየ ሀሳብ</u> ይዘዋል
 - - ማርቲን -> ፅሁፉን አንብቦ ጥምቀት ያድናል አለ
 - Zwingli-> ፅሁፉን አንብቦ ጥምቀት አያስፌልግም አለ
 - **■** <u>ቁርባን</u>
 - ማርቲን->ፅሁፉን አንብቦ ቅዱስ ቁርባን እውነተኛ የጌታ ስጋና ደም ነው አለ
 - Zwingli-> ፅሁፉን አንብቦ ስለ ጌታ ስጋና ደም አያስተምርም አለ
 - o መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ማለት የኔ ትርጏሜ ብቻ ማለት ነው

መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚለው ሀሳብ ውድቀቶች

- ➤ መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ስንል
 - i. የምቀበላቸው ሀሳ<u>ቦች ሁሉ መፅሀፍ ላይ የተፃፉ መሆን</u> አለባቸው *እያልን* ነው።
 - o ስለዚህ "መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ" የሚል ፅሁፍ መፅሀፍ ቅዱስ ላይ መኖር አለበት እያልን ነው።
 - ii). <u>ከግለሰብ የተጀመረ ትምህርት አንቀበልም</u>
 - መፅሀፍ ቅዱስ ላይ የሌለ ግን በግለሰብ የተጀመረ ትምህርት አንቀበልም ማለት ነው።
 - 1) ስለዚህ መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ካልን "መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ" የሚለውን ሀሳብ <u>ካለመቀበል ነው *መጀመር ያለብ*ን</u>
 - l) መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚል መፅሀፍ ቅዱስ ላይ ሰለሌለ 🛭
 - II) መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚለው በግለሰብ የተጀመረ ስለሆነ 🗵
- 2) መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ በሚለው ሀሳብ መፅሀፍ ቅዱስ የሚባሉት <u>የትኞቹ መፅሀፍት አንደሆኑ</u> ማወቅ አይቻልም
 - በመፅሀፍ ቅዱስ ውስጥ የብሉይ እና የአዲስ መፃህፍት ስም ዝርዝርና ብዛት ስለሌለ
- ስለዚህ መፅሀፍ ቅዱስ ለመጠቀም ቁጥሩን ስፍራ የሰጠችንን ቤተክርስት ያንን ማመን ይጠበቅብናል
 - ቤተ-ክርስትያን ትሳሳታለች ካልን ግን => የተቀበልነው መፅሀፍ ቅዱስ ተአማኝነት የለውም ያስብለናል
 - o መፅሀፍ ቅዱስ አይሳሳትም ካልን ደግሞ => ምንጬ(ቤተ-ክርስት*ያ*ን) አትሳሳትም ማለት የግድ ነው
- በአጠቃላይ መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚለው ሀሳብ
 - o የእግዚአብሔርን ሀሳብ በራስ የሚያስተካ
 - o ከክርስትና የሚያስወጣ
 - o መፅሀፍ ቅዱስ ከማመን የሚያርቅ
 - o በመፅሀፍ ቅዱስ ላይ የትኛውም ግለሰብ ስልጣን እንዲኖረው (ሁሉንም ተርጏሚ) የሚያደርግ
 - ለክርስትና እምነት መለያየት ትልቅ መሰረት የጣለ
 - በቅዱስ ትውፊት የማይታወቅ ትምህርት

መፅሀፍ ቅዱስ አላማ

- መፅሀፍ ቅዱስ አስቀድሞ ላመነ ሰው እንደተጨጣሪ የሚሰጥ ነው
- አስቀድሞ ተምረው፤ ተጠምቀው እምነት ለያዙ ተፃፌ
- በግል ተነቦ ወደ እምነት የሚያመጣ ኣይደለም

<u>መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ የሚለው ሀሳብ መፅሀፍ ቅዱስ ላይ አለ እየተባሉ ለሚቀርብ ጥቅሶች መልስ:</u>

- **2**ኛ ጢሞ **3:16** (የእግዚአብሔር መንፌስ ያለበት መጽሐፍ ሁሉ ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር ደግሞ ይጠቅጣል)
 - 1) የእግዚአብሔር *መን*ፌስ ያለበት *መ*ጽሐፍ ይጠቅማል አለ እንጇ የእግዚአብሔር *መን*ፌስ ያለበት <u>ብቻ</u> አላለም

- o ምግብ ይጠቅጣል ካልን አየር ውሀ የመሳስሉት አያስፈልግም እያልን ስላልሆነ
- 2) የእግዚአብሔር መንፌስ ያለበት ማለት ሀሳብ የግለሰብ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ሀሳብ የያዘ ማለት ነው
 - o መፅሀፍ ቅዱስ ብቻ ስንል ግን ሀሳብ በእኛ(በግለሰብ) ሀሳብ ቀይረነዋል
- 1ኛቆሮ 4:6 (ከተጻፈው አትለፍ የሚለውን በእኛ ትማሩ ዘንድ...)
 - 1) የተፃፌው የትኛው ነው?
 - ፖውሎስ ቆሮንጦስን ሲፅፍ የተፃፉት የብሉይ ኪዳን መፅሀፍት ብቻ ነበሩ
 - ስለዚህ ፖውሎስ ከብሉይ ኪዳን አትለፉ(አዲስ ኪዳን አትቀበሉ) እያለን ነው ያስብላል
 - 2) ራሱ ፓውሎስ ሐዋርያት ይሁዳም ብሉይ ኪዳን ላይ ያልተፃፉ ታሪኮችን እየጠቀሱ ፅፌዋል የተፃፌው አልፊው
 - ስለዚህ የፓውሎስ ቃል አልተቀበሉም ያስብላል(ይሁዳ 1:9, 3:8, 2ኛጢሞ, 2:15)
 - በቃላችንም ቢሆን ወይም በመልእክታችን የተጣራችሁትን ወግ ያዙ።(2ኛ ተሰሎንቄ 2: 15)
- ከተጻፈው አትለፍ ምን ማለት ነው?
 - እኛ የምናደርጋቸው ነገሮች በእግዚአብሔር ዘንድ ተፅፌው ይቀመጣሉ (እርስ በእርስ አንፌራረድ ስለማናውቅ).እግዚአብሔር ሲመጣ ይፌርዳል

<u>ከመፅሀፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ሀሳብ እንዴት ማግኘት እንቸላለው</u>